

FELVILÁGÍTÁS.

FELSŐ-MAGYARORSZÁGI KÖZLÖNY.

Hirdeték díja:

Egy négyszer hasábozott garmon sor 5 kr. — Bélyegdíj minden beiktatás után kilón 30 kr.

Nyilttér soronkint 15 kr.

a hirdetések s azok díjai a kiadóhivatalba utasítandók.

Megjelen hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési díj:

Egy évre 8 frt
Félévre 4 „
Negyedévre 2 „

As előfizetési pénzek és kéziratok a szerkesztőséghez küldendők, —

Laptulajtonos és szerkesztő: **Bánoczy Ferencz.**

Szerkesztő-társ: **Karsa Tamás.**

Kiadó: **Ifj. Werfer Károly.**

Kiadó-hivatal:

Pösteza 342. sz. a, a ferencziek egyháza mellett.

Előfizetési felhívás.

Lapunk október—decemberi folyamára 2 forintjával előfizetést elfogad a szerkesztőség, s Werfer Károly könyvkiadóhivatala Kassán. Vidéken minden cs. k. postahivatal útján előfizethetni.

Azon tisztelt előfizetőinket kiknek előfizetésük e hó végével lejár. tisztelettel felkérjük, hogy a további megrendelést mielőbb megtenni sziveskedjenek. A kiadó-hivatal.

Mimódon biztosíthatják kisebb földbirtokosaink anyagilag gyermekeik jövőjét? (Második pályamű)

Jelige: C. ólaszerü növekedés állát; de minő pályákra?

(Folytatás.)

II.

Mely pályák alapulnak a közhaza igényein?

Erre nézve világos feleleteket találunk a közgazdaságtan adataiban hazánkra nézve. Igazolják ezek általában, hogy hazánkban 3—4 millió lélekkel több foglalkozik a föld művelésével, mint Nyugoteuropa államainak bármely hasonló nagyságu területén, mely pedig jobban van művelve, többet jövedelmez, mert a bérrendszer kifejlesztésénél, népszerűsítésénél fogva a művelő erő a művelendő térről sokkal helyesebb arányban van, mint nálunk, és mert ama népek, több s jobb gazdasági állapot tartanak, több s jobb szerszámokkal s gépekkel járulnak a termelés sokoldalú munkáihoz, mint mi. Igazolják továbbá, hogy hazánkban igen kevés az iparos kéz, a vállalkozó iparos szellem, t. i. az iparszakképzettség; és ama 3—4 milliónyi lélek, mely most (bár néhol a kéz kevés) néhol aránytalan tulterheli, eldarabolja s pedig e mellett műveletlenül hagyja a földet, igen jól élhetne s oly lendületet adhatna hazánk anyagi gyarapodásának az ipar terén, mely képes volna hazánkat minden tekintetben egyenlő jelentékenységre emelni Európa nagyobb államaival is. Igazolják, hogy 3—4 milliónyi léleknek a gazdaságtan vagy földbirtoklás mindinkább hálátlan pályájáról az iparpályákra átlépése által nem hogy megzavarlatnák, sőt mindinkább megközelítenék a kellő arányt, mert Nyugoteuropa gazdag és hatalmas államaiban, hasonló területen nemcsak 3—4, de néhol 6—8 millió lélek él, és jól él az ipar és kereskedés gyümölcséből, miáltal a gazdaságtan is óriási kifejlődést nyer, mert ellátatik jó eszközökkel s gépekkel és soha nem jön azon helyzetbe, mely gazdáink főbaja, hogy: senki sem vesz gabonát, mert maga is termel, hanem mindig van, ki megvegye a gazd. terményeket, részint fogyasztás, részint külföldi piacokra szállítás végett.

Igazolják végre ama adatok, hogy hazánkban sokkal több egyén foglalkozik a meddő tudományokkal, kivált az ügyvédekkel, mint Európa hasonló területű államaiban. És pedig ezek általában kisebb földbirtokosaink családjaiából kerülnek.

Kisebb földbirtokosaink tehát leginkább biztosíthatják gyermekeik jövőjét, ha azokat egy s más ipar. kereskedelmi szakpályákra neveltetik, ha kerülik a meddő tudományosság pályáját, melynek csak az élhet, ki nincs reá szorulva azon „kenyérkereső“ pályákra, melyeknél fogva az értelmes munkás ember egyaránt gyarapítja saját és a közhaza vagyonságát.

Igen szükséges és hasznos pályák találhatók az ipar és kereskedelmi pályákon kívül a gazdaságtan terén, ha az ifju a gazdaságtan s állattenyésztés és gyógyászat elveiben tudományos kiképzést nyert. Nagy szükség van a hazának, kivált a nagy pusztaságok kezelésénél a tudományosan kiképzett tisztekre, bérlőkre. — Országszerzte el van hanyagolva hazánkban a kertészet, gyümölcsészet, selyemtermelés és majd minden gazdasági szak-ipar. Ezek is mind biztos és tisztességes keresetmódot nyújthatnak kisebb birtokosaink gyermekeinek. A mennyiben azonban hazánkban a termelés régóta tulszárnyalta a feldolgozást, az ipar kifejlődését, bár ohajtjuk, hogy hazánk a termelés terén is előbb lépjen, de miután a gazdaságtan az ipar kellő kifejlődése nélkül mindörökké gyarmatszerű helyzetben kénytelen volna maradni hazánkban is, mint maradt más iparszegény országokban, azért jelen viszonyaink közt ohajtható, hogy kisebb birtokosaink mindenekelőtt a még igen is hiányos iparpályákat emelnék oda, hol az gazdaságtanukat hatalmas kezekkel előmozdíthatja, mint előmozdította Európa iparos országaiban, hol nekik oly szép, oly biztos állomásokat nyujtana, mint nyujt Nyugoteuropa gyárvalálataiban.

(Folyt. köv.)

Megyei mozgalmak.

Baujból. Megyénk köztisztvisletben álló Főispánja méltóságos gróf Pechy Manó ur folyó hó 24-én saját házánál értekezletet tartott.

Ez értekezletre az egyházi rendből a jászói prémontrei praelatus ő mlga, nagys. Szabad Ferencz kan. és kassai plébános, főt. Lacsny Vincze h. kérészi plébános stb. — A megyei birtokosok közül mintegy ötvenen, s néhányan a városból is; összesen tehát körülbelül hatvanan hivattak, s jelentek meg.

Főispán ur ő mlga szokott, szívélyes udvözlése után következő beszéddel nyitotta meg az értekezletet.

„Tisztelt tanácskozmány! Mindenek előtt van szerencsem ezen tisztelt tanácskozmánynak díszes köszönetnyilvánításra, mint nemes Abaujvármegye értelmességének egyrészbéli képviselőjé, szívem mélyéből udvözlök.

Osszejöveteleinknek mi legyen czélja, azt ezen tisztelt tagokhoz menesztett hivatalos megkereső levelemből megérteni méltóztattak, ugyanis tanácskoznai ohajtok némely a megyét közelebből érdeklő fontos tárgyak fellett, — mielőtt azonban ehhez fognánk, engedjék meg, hogy nézetemet hazánk jelen viszonyaira nézve habár rövid vázlatban, kifejtsem.

Tagadni senki sem fogja, hogy oly sok évektől és oly sokszor zaklatott Hazánk egy boldogabb aranykor jövője küszöbén áll, a mennyiben annyi vívmányok után, melyek már eddigelé is történtek nem lehet az iránt többé kételyünk, hogy „Magyarország nem csak volt, hanem lesz is.“ Az országnak integritása biztos kilátásba van helyezve; februárius 26-iki Patens legkegyelmesebben felfüggesztett; a helybeli országos kerületi pénzügy igazgatóság feloszloban van; Ó felsége szent István koronájával leendő megkoronáztatását, és a Hitlevélnék törvényes uton leendő legmagasabb szentesítését biztos kilátásba helyezni méltóztattak; az országgyűlés az 1848-iki törvényes választási alapon f. évi december 10-ére Pestre kitűzött. Ezek mind oly nagy horderejű vívmányok, melyek az országnak alkotmányos jövődjét komolyan biztosítják. Nem csatlakozom tehát midőn a főispáni méltóságot elfogadni, és ezen áldozatot, daczára gyengélkedő egészségemnek, — Hazámnak,

és ezen ns. megyének meghozni hazafiúi kötelességemnek tartottam, most tehát annál inkább meggyőződtem arról, hogy mindenkinek polgári szent kötelessége ott, és oly minőségben működni, a hova őt felséges Fejedelmünk parancsa és a haza szent szava felhívja.

Mi t. Értekezlet, rég időtől óta ösmerjük egymást, én ösmerem a megyét, a megye pedig ösmer engemet, köztünk mystificationnak helye nincs; én egész életemben az alkotmányosság és a törvényesség embere valék és az is maradok életemnek vég perczéig. — Multam a megye előtt tárva nyitva áll, s e tekintetben nyugodt lelkiismerettel szállok a sirba, — mert multamra nézve pirulni okom nincsen, — s legyenek arról most is meggyőződve, hogy a főispáni méltóságot semmiféle egyéni fényes kilátások között sem vállaltam volna el, ha alkotmányos életünk visszaállítására, megyei rendszerünknek visszanyerésére és az országos közjogoknak a Sanctio — pragmatica alapján leendő végleges megalapítására biztos és alapos kilátásom nem lett volna; — ily alapos remények nélkül biztosítom a tisztelt Értekezletet, hogy önök előtt ezen unnepléyes órában főispáni minéműségemben szót nem emelnék — Hogy azonban ezen remények valósuljanak, át fogja mindenki látni, hogy ha valaha, főleg ezen nehéz átalakulási korszakban közös egyetértésre, kölcsönös bizalomra minden gyanúsításoknak számot vetésére s minden szór szál hasogatásoknak mellőzésére van leginkább szükségünk.

A magyar nemzet békítő szelleménél fogva, a multaknak borus emlékével keserítőleg foglalkozni nem szokott; — vessünk tehát fátyolt a multakra, mert hiszen azokat férfias hazafiúi önmegtadással becsületesen kiszenvetdük, élünk, faradjunk, s működünk egy boldogabb jövőért — szeretett hazánk jövődjéért; de hogy ezt sikerrel tehessek, egyelőre még hazafiúi önmegtadásra, és ezen rövid, de komoly átmeneti korszaknak ildomos felhasználására kell a legnagyobb sulyt fektetnünk.

Az életben rendszeren úgy szokott történni, hogy a sors az örömtől ittas érzelmek közé, gyakran egy pár ürmöcseppet szokott keverni, így van az jelenleg is, megyei rendszerünk ez ideig még visszaállítva nincsen, és ez faj — mert a megyei rendszer a magyar alkotmánynak legdrágább kincse, a magyar alkotmány, egy, az idő kívánalmaihoz idomított megyei intézmény nélkül, alig képzelhető, — de más részt nem lehet a magyar kormányt okozni azért, hogy megyei intézetünket ez ideig még életbe léptetni tanácsosnak és ildomosnak nem tartá, mert okulva az 1861-diki szomorú eseményeken, a megyei intézménynek törvényhozási uton kívüli s minden előzmények nélküli visszaállítását már csak azért sem rögtönözhetné, mivel az e téren a fenforgó körülményeknek netaláni téves felfogásánál fogva könnyen felmerülhet a szenvedélyes kitorések, a haza kiegyezkedésének nagy művét könnyen veszélyezthették volna, — e tekintetben pedig a felelőségnek terhes sulyát magára annál kevesebé vállalhatta, mert gyanította, hogy a kiegyezkedés terén ezen kísérlet aligha nem az utolsó leendő, ennek pedig nem sikerülte esetében kiszámíthatatlan káros következtetéseit mindenki felszámíthatja.

Rendkívüli körülmények rendkívüli önmegtadást igényelnek, forrjunk tehát össze egy testté, egy lélekké, ezt kívánja tőlünk a haza szent szeretete, istápoljanak engemet nehéz feladatunk megoldására szánt küzdelmeimben, — nem saját kényelmemért, mert hiszen ezt teendőim halmazával és a felelőségnek ónsulyával terhelve e megyének kulonben is felaloztam, én az élet equatorán állok, tölem a biaság, dics, kitüntetés és előléptetési vágy régen bucsut vettek, a mit teszek egyedül a trón és hazám egymástól elválaszthatatlan és meggyém érdekében teszem, ifju koromnak éveit folyton-

san a közszolgálatnak szentelém, annak áldoztam fel egészségemet is. Ez politikai fellépésemnek végső hatydala ez tehát utolsó kérésem melylyel önmaghoz istápolásért és bizalomért fordulok, ezen kérésem biztos teljesítése nek reménye fejében magamat a tisztelt értekezletnek egyetemlegesen és egyenkint véve nagy becsű szíves jó voltukba és mindennek felett becses barátságukba most és jövőre tiszteletteljesen ajánlom.

Ezen beszéd után, — mely több ízben élénk helyesléssel találkozott — Csörghe László 1861-iki alk. főügyész emelt szót. Törvényes s alapos védvekkal fejtetve a megye helyreállításának szükségességét, miután bizalmat szavazott a kormánynak és a főispánnak, egyúttal felkérte őt, hogy a megye mielőbbi helyreállításának engedélyezését hathatós befolyása által felsőbb helyen kieszközölje szíveskedjék.

Ily értelemben nyilatkoztak többen is.

A mi a jelenlegi tisztikar megválogatását illeti, e részben a czélszerű intézkedés Főispán ur bölcs belátására bízott.

Vége a megyei bizottmány összehívása, s a központi választmány mikénti megalakítása hozatván tárgyalás alá; hosszabb vitaközlések után az lőn a tanácsközmány eredménye: hogy a bizottmány octóber 5-én egybehívatik, s miután egyebet tenni nem lehet, a viszonyok kényszerűségénél fogva s oportunitási szempontból — a jelenlegi vagy akkor leendő alispán elnöklete alatt — jogfentartás mellett — fog a központi választmány működni.

Felkérte végre főispán ur őt, hogy az értekezlet tagjait hogy miután a megyei árvák vagyona rendetlenül vagy éppen nincs is összeírva, ezek összeírása, valamint egyéb a megyét érdeklő elintézkedések körül őt támogatni szíveskedjenek. Mit meg is ígérték.

— **Ungvből.** A megye értelmisége által Ungvből a „Korona“ vendéglőben tartott értekezletben határozatot, hogy küldöttség menjen Bécsbe, ismételve megkérve a főkorlátok őt, hogy Ungh megye élére is oly főispánt mellőztassék állítani, a ki a provisoriumok alatt nem szolgált; különben a birtokos osztály a követválasztást kivéve semminemű érintkezésbe nem lép a jelen megyei igazgatási közegekkel.

Octóber 3-án ismét tanácsközmányunk lesz a Koronában, melyre a megye összes választó polgárai megjelenhetnek, meghíva azonban csak az értelmiség lesz. Tanácsközmánytárgyal a jövő képviselválasztásoknál követendő eljárás tüzetelt ki.

— **Városi ügy.** Nehrebeczky Sándor főispán ur f. hó 25-én a megye házába hívta Ungvár város tekintélyesebb birtokosait a városi tiszt karban eszközözendő változtatások tárgyában. A meghívottak azonban abban állapodtak meg, hogy hivassék egybe a 61-ki városi bizottmány s az válaszsza meg a tiszt kart.

— **Szepesből.** Lőcse, szeptem. 24. Az összes értelmiség értekezletet tartván, elhatározta, hogy kérelmet intéz az udvari kancellárhoz, intézkednék az iránt

hogy az eddigi megyei administrator állomásáról elmozdítottván, e magas tisztásra népszerű egyéniség neveztesék ki. A kérelemlevél már utnak indított.

LEVELEZÉS.

Felső-Zemplénből. (Táncmulatság Hrabócson.) Kedves barátom! Miután lapod nem szolgál a magasabb és kisebb politikai kérdések gyilkos harcának küzdőmőkjau, hanem a társadalmi élet közlönye, azt hiszem, a hrabóczi tánczvigalom eseteleése sem lesz ellenedre; — másrészt reményem, hogy a tánczvigalmat adó család sem fog nehezeltetni, ha minden előleges engedelem nélkül a nyilvánosság terén viszhangoztatom a vidám, fesztelen mulatság kedélyességét, a fényes és ügyes rendezést, a szíves fogadtatás által előidézett hatást, az örömhangozokat, melyeket a gyönyörű társaság, a jó zene idéztek elő, és melyek, bár az éj multával a hrabóczi fényes termekben elhangzottak, de csak azért, hogy a jelenlevők emlékében százzszorosan viszhangozzanak.

Elöl kezdem a dolgot.

Tehát hölgyeim és uraim, Hrabócson Péterffiné ő nagysága kastélyában e hó 20-án fényes tánczvigalom volt.

Ha most, midőn e sorokat írom, nők volnának közelemben, bizonynyal először is azt kérdenék, kinek milyen volt a ruhája, hogy hordta a haját, és több efféle a magasabb toilette tudomány körébe vágó kombinált dolgokat, — a férfiak pedig, hogy ki volt a legszebb nő. En ugyan a két kérdés közül egyre sem tudnék felelni, a mennyiben sohasem tudom, hogy valamely bálban hogy vannak a nők öltözve, és mert nekem a sok szép között nagyon sokan igen nagyon tetszettek.

Hanem e helyett elmondom én önmaguknak, hogy Hrabócson olyan helység Zemplénnvármegyében, a hol igen sok szép, kellem- és szelleműs kisasszony lakik, a hol tehát lehetetlen jól nem mulatni. Péterffiné ő nagysága háza pedig egyike azoknak, hol a régi magyar jólét a régi magyar szívelyességgel párosul, hol a nagyuri fény a keresetlen egyszerűséggel karöltve jár, hol a vendég az első percztől fogva otthon érzi magát.

A tánczvigalomnak czélja volt a részben ujonnan épült kastély felszentelése, ezen kívül két körülmény emelte a nap, illetőleg az éj ünnepléességét; először ugyanis e napon váltott jegyet Péterffy Emma kisasszony a Zemplénből méltán közszereletben álló Boronkay László barátunkkal*) — és másodsor a ház egyetlen leányának, Ilka kisasszonynak ma volt szabad először nyilvánosan tánczolni, mert eddig csak titokban szabadott.

Mennyi ok és alkalom az öröme, vigságra. Egy ház felszentelése, melyben a legkedveltebb családok egyike fog lakni, egy boldog pár jegyváltása, kire mindenki örömmel adja az áldást, és végül környékünk társasáete egy új tagot nyer. Volt is jó kedv és vendég. A fogatok a Hrabócson vezető utakon sűrűn érték egymást, délután Hrabócsonak vendégszerető háza egytől egyig mind tömve voltak; képviselve volt igen nagy számmal Beregh, Sáros, Ung, Ugocsa, Zemplénnnek legnagyobb része jelen volt.

A fiatal emberek alig győzték elszámolni ujjajkon a szebbnél szebb és jobb tánczosnőket, a tánczképes

*) Gratulálunk s áldást kívánunk a szép frigrere Szerk.

nők pedig nagy elégtétellel győződtek meg, hogy az ifjuság egy szívesen látott vendég, a jó kedv kíséretében jelent meg.

Ily voltak mindenek előtt a hrabócziak: a Péterffy család, a Malonyai család, b. Vécseiék, Zemplénből: Bujanovics, Hedry, Kossuth, Füzesséry, Bornemisza, Matáhoroky család, Ungvből: gr. Törökék, Csaha István családjaival, és még többen. Az ifjuság közül Szirmayak, Péchélek, b. Fischer Gusztáv, b. Prényi Aladár, Csáky, Thuránszky, Reviczky, Kazinczy Andor és János, Stépan Gábor, Egry Elek, Vladár, Ibrányi stb. stb.

A táncz 9 órakor vette kezdetét Mátyi Lajos feleséges zenéje s Boronkay László és Malonyay Ferencz ügyes rendezése mellett.

Valóban gyönyörű látvány volt a fényes díszített nagy tánczteremben pompás cigányzene mellett szebbnél szebb nőket deli lovagok karján silphidek gyanánt ellebegni látni. Mindenütt vigság és öröm, tréfás enyelgések, boldog mosoly mindenki ajkán; az ifjuság lelkesülten tánczolta, a pillanat örömeit élvezték, a másik és némi elégedett méltósággal ülték körül a táncztermet, a háttérben pedig megöszült férfialakok néztek, mint mulat az ifjuság, s tán azon szép időkre gondoltak, midőn ők is nem az ajtó mellett álltak, hanem a körben járták a kállai kettőt.

Szünóra alatt lelkes toasztok mondtak a család tagjaiért, a nagyanyáért, Malonyayné ő nagyságáért, az anyáért, Péterffiné ő nagyságáért, a világba lépő unokáért, Péterffy Ilka kisasszonyért, ugyszinte az ujonnan eljegyzett párt; minden üdvkivánatot lelkes szívből jövő éljen követett; — a jó társaság és a felséges jó magyar bor, melyet, hogy a külföld iránti simpathiánkat is behozni, felséges jó francia pezsgővel kevertünk, a vidámságot még — ha lehet — megkettőztette, ugy, hogy a szünóra utáni csárdást kitörő lelkesedéssel, ujult erővel kezdtük.

Igy ment ez kivilágos kiviradig, tánczolta, vidáman mulatva, mintha azt gondoltuk volna, hogy már ennek sohasem lesz vége. A ház urnője a vendégsereget biztatva, az örömet mindenütt folyvást a mulatók között, a házi kisasszonyok a tánczban jó példával járva elől, a vendégek otthonosan a percz örömeit élvezve, míg a nap meg nem sokalva a jó kedvet, kíváncsi képét közénk nem dugta, és nagy küzdelem után reggel nyolcz órakor szét nem vert bennünket.

De kár, hogy vége a mulatságnak, gondoltam magamban, midőn a tánczvigalmat elhagyva Thuránszky Tivadar barátommal együtt Malonyay Feri lakában kerestünk egy, illetőleg két biztos kikötőt, hol az éj viharos örömeit kipihenhessek. — Találtunk is két felséges jó ágyat, csak hogy a gazda nélkül számoltunk. Ugyanis alig szundikáltunk egy kisse, midőn vidám hangok és baráti gyengéd kezek által az ágyból kiugrattának, és szembe állítottának a nemes, aludni nem akaró ifjusággal, Lajos bandájával és néhány jóféle aszuval tölt palackokkal. Ura kezdődött a mulatság, és tartott délig, midőn is mindenki szép rendben eloszlott.

En pedig kocsimba vetve magamat, sóhajta távoztam, bucsut mondv a hrabóczi mulatságnak és a kedves hrabóczi társaságnak. V. Gy.

Ujdonságok.

— Főtisztelendő Szidor Antal prémontrei kanonok ur, a Kassai kath. gymnasium igazgatója, azon érdemteljes férfit, ki 48 éven át ritka ernyedetlen buzgalommal, fáradhatatlan kitartás s páratlan önfeláldozással szolgált

TÁROZTA.

Sárfészek.

(Második pályamű.)

Jelige:

Kél, fut a nap, rejtekedbe
Nem lövel be fénye,
Minek is! . . . a boldogságnak
Nincs szüksége fényre!
Tompá Mihály

Házatokon

Pecske rakott fészket,

Működését

Velem együtt nézted.

Igazgatta

Hogy a sár a sáron

Mozdulatlan,

Sorjában is álljon.

Ketten voltunk

Gondoltunk csak egyet, —

Kezeidet

Kezeimbe tetted.

Gondolatunk

A jövendőn jára . . .

Teljesül-e

Szívünk, lelkünk vágya?

Meghallgat-e

A jó Isten minket?

Nem égnék-e

Hiában e szívek?

Vajh, ki tudja

Tűzhelyünk hogy lesz-e?

És, ha lesz is,

Mért az olyan messze?!

Oh, azóta

Felépült a fészek,

Ámde mostan

Egyesegül nézed.

Én csak távol

Gondolatban látom:

Elmerengsz a

Boldoggá lett páron.

Boldogságát

Nézed az új párnak,

A magasból

Sárfészekbe járnak,

Mégis — minő

Boldogok ők ottan

Kicsiben az

Üdvösség is ott van!

Egy lap a multakból.

— Novella —

(Harmadik pályamű.)

Jelige:

Mindenható erő vagy szerelem!
Mindenható vagy . . . anyallá az embert
Az anyallt ördög, az ördögöt
Emberre könnyen átváltoztatod.
Petőfi.

(Folytatás.)

III.

Az ügyvivő, kivel már egyszer találkoztunk, s ki a kastély mellett lévő kis házban lakott, egyedül dolgozott szobájában.

Az ajtón valaki kopogtatott.

— Szabad szolt, az ügyvivő.

A megnyíló ajtón a Loránd által kiküldött béres lépett, s titokteljes képpel közeledett az ügyvivőhöz.

— Benkő ur!

Ez volt neve az ügyvivőnek.

— No, mi kell.

— Egy kis tanácsért jöttem esedezni.

— Szívesen. Mi az?

— Loránd urfi egy levelet adott, hogy vigyem az ellenség hadiszállására.

Benkő megütöközött.

— Loránd?

— Igen, Loránd urfi.

— Add ide a levelet.

y az if-
retében
Péterffy
lénből:
za, Ma-
a István
máyak,
Csáky,
os, Sté-
jos fel-
Ferencz
el diszi-
meltett
ek gya-
n, trefás
ifjuság
k, a ma-
táncz-
nézték,
ndoltak,
körben
a család
gért, az
épő uno-
ujonnan
szívűl
séség jó
athánkat
kever-
tőztette,
sedéssel,
a, vidá-
már en-
gsereget
k között,
a elől, a
nig a nap
közűbünk
olcz óra-
ltam ma-
uránszky
iban ke-
éj viha-
felséges
Ugyanis
hangok és
talánk, és
fjusággal,
palaczk-
lig, midőn
hajtvá tá-
gnak és a
V. Gy.
ei kanonok
érdemtel-
zgalommal,
sal szolgál-
ól.
a az embert
d,
P. ö. fi.
zánk, s ki a
al dolgozott
ldött béres
vivőhez.

a legnehezebb és legfontosabb ügynek, t. i. a tanügynek, mely hó 25-én távozott körünkől. Megvalva nehéz és szorongással megfutott pályájától, nyugodalomba vonult. Hová őt, a nyájas, leereszkedő férfit, a fiatal, még valdai atyját, volt tanítványainak bizonyára hálája és áldása, a tanügy igazi barátainak elismerése s a nagy közönség és rendtársai osztatlan tisztelete és szeretete, szóval a közbecsülés kíséri. Adjon Isten neki erőt s folytonos jó egészséget s részesítse őt bőkezűleg minden jóban és minden örömben. Égi áldás kísérje léptein!

* Kassa város képviselő jelöltjei a közelebbi országgyűlésre: B. Luzsinszky Pál és B. Horváth József. A képviselő választás érdekében hozzánk küldött cikket, mely főleg meddig korteskedési szellemben van, azért nem közöljük: mert lapunk a szabad véleményre legkisebb befolyást sem akar gyakorolni. Mi híven s részrehajlás nélkül referáljuk a történéseket, de egyes párt agitációinak már csak azért sem ajánljuk fel lapunkat, nehogy pártoskodással vádoltassunk, ami pedig a vidéki lapok hivatásához csak azon esetben tartoznék, ha a jelöltek vagy fellépők egyike a megyének vagy városnak becsületére válnék.

* A kassai polgári lövöldében f. hó 24-én tartott ezéllövészet alkalmával legjobb lövést tettek: Reisinger Ruppert, Hegedüs István és Jaczko András urak.

* Kühegyi József kassai jeles tánczmester, ki tanítványait a mult télen oly kitűnő sikerrel mutatta be a közönségnek, október hó 5-én nyitja meg testgyakorlattal egybekötött tánciskoláját; kik azonban otthon vagy más magán házaknál óhajtják gyermekeiket taníttatni, külön órákban is részesülhetnek. — A nevezett tánczmester ur a legdivatosabb tánczokat fogja tanítani, s így ajánlgatás helyett egyszerűen lakását jegyezzük fel: Kovács utca 379. sz.

* A kassai színházban — mint ujabban értesülünk — október 15-én fognak megkezdetni az előadások. — Illés Lajos urnál szépen szaporodnak az aláírások a léreltre.

* Eperjesen f. hó 23-án gyújtás következtében ismét tűz volt. A tettes szigorú nyomozások dacára sem fedeztetett fel.

* Unghegyében Árkon, és Gejőczön voltak tüzesetek. A megyei törvényszék, mint rögtönítelő bíróság előtt egy gyújtogatással vádolt egyén ellen folynak a vizsgálatok, ki állítólag Gejőczőt gyújtotta volna fel.

* Tanulók kosztra és szállásra elfogadtanak oly helyre, hol a háznál, ha kívánják zongordzni és németül is tanulhatnak, még pedig jutányos árért. Bővebb tudósítást a Felvidék szerkesztőségénél nyerhetni. (Beküld.)

Vegyes hírek.

— A „Fremdenblatt“ írja: Hiteles forrásból jelentik nekünk, hogy a magyar udvari kancellár, Majláth György ur, mindjárt az országgyűlés kezdetével állomást cserél b. Sennyey tárnok ural, hogy az országgyűlésen a felső ház tárgyalásait vezesse. Mivel az ország-bíró rangra nézve, mint országbírója előbb való a tárnoknál, az országbírói hivatal egyelőre betöltetlen marad. Ugyanazon lap írja továbbá:

— Jól értesült körökben beszélnek, hogy a magyar országgyűlés alatt a magyar miniszteriumok helyreállítatnak az 1848-diki törvények értelmében, még pedig úgy, hogy a pénzügyminiszterium vezetőjeül egy „camerae praeses“, a hadügyi miniszterium vezetőjeül egy „nemzetőrségi parancsnok“ (Landwehrkommendant) fog kinevezetni. Már most beszélnek, hogy b. Eötvös fog cultusminiszterül kinevezetni. A miniszteriumok Budán lesznek, de maguk a miniszterek Bécsben fognak lakni a király ő felsége személye körül. Ő felsége évenként 3 hónapot tölt Budán.

— A „Wiener Ztg.“ jelenti, hogy ő felsége szept. 21. határozatával október 9-kéről november 12-kére tűzte ki a horvát országgyűlés megnyitását.

— Bihar megye főispánjává ő felsége mélt. Szilágyi József urat méltóztatott kinevezni; ki is ma reggel tette le az esküt. Szilágyi József bihari földbirtokos, 1861-ben kir. helytartótanácsi tanácsos, s elnöki irodáigazgató volt, ki az akkori kormányférfikkal egy időben lépett vissza hivatalából, s magányba vonult.

— Ő Felsége f. hó 21-ről kelt legf. elhatározással Lónyai Albertet Ugocsa megye főispánjává legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Gróf Károlyi György Szathmármegye főispánjával neveztetett ki.

— Pesten, a váci utcában a „magyar koronához“ címzett kávéház fölött egy nemzeti zászló lobog e felirattal: „Éljen Deák Ferencz, Pest belvárosa hő-
vetje.“

— Budán is kezdik kitűzni a nemzeti lobogót, az első lobogó Niklósi orvostudor vizgyógyintézetén lobog következő felirattal: „Éljen b. Eötvös József, Buda főváros első kerületi követ.“

— Bárány Eötvösnek — mint tegnap egy körben beszéltek — gr. Montalembert, a hirneves francia író, közelebb egy levelet küldött volna, s abban bámulatát és tiszteletét fejezte ki Magyarországra iránt, mely politikai erkölcsi, elvekhez ragaszkodása és hű meggyőződése folytán, ily rája nézve kedvező fordulatnak örvendhet.

— Mozes köztáblája. Mint tudva van, egy angol archeologiai társulat a Sion-hegyen s környékén kutatásokat tesz tudományos szempontból. A hegy egyik om-ladványa közt nem régiben egy nagy köztáblára akadtak, melyen még olvasható irások látszanak. Az eddig kibetűzött szavak után itélve, a köztáblára a tizparancsolat van véve, s minthogy az irás phoeniciai, vannak elegenden azt hiszik, hogy ez a tábla ugyanaz, melyről Mózes tanította Sion hegyéről Izrael népeit az ó-korban. A tudomány emberei ezt természetesen nem hiszik, ők csak becses régiséget ismernek föl benne. (B. H.)

Egyveleg.

Domino-játék eredete.

Oly érdekes és általánosan kedvelt játék felől, mint a domino, bizonyára t. olvasóink szívesen veszik, ha annak eredetét elmondjuk. E játék a 6-dik században jött divatba. Két kéregető barát a monte-cassinói híres zárdában, bizonyos csekély vétségért egy cellába együvé voltak zárva, s mert unták magukat, játékot találtak ki, melyhez fehér kövecskéket, valószínűleg krétát kerestek, azokat négyzetletűekre faragták és fekete pontokkal látták el. A kövecskéket azután egymás mellé helyezték, úgyhogy különböző sorozatban különbözőleg kellett a pontokat számítani, ami elég szórakozást nyújtott. Tudták azonban, hogy a zárdafőnök a közelben vigyáz reájok, s e miatt összebeszéltek, hogy mihelyt zörej hallanak a folyosón, rögtön hangosan egy zsoltár eléneklésébe kezdenek, mely így hangzik: „Dixit Dominus Domino.“ — Tovább azonban nem tudták könyv nélkül a verset, s a „Domino“ szónál mindig megakadtak, s mert e szó oly gyakran ismétlődött, új időtöltésüket elnevezték domino-játéknak. Midőn később fogsági idejük kitelt, és kéregetési utjaikat újra megkezdheték, Olaszországban, merre megfordultak, mindenütt terjesztették e játékot, árulták a négyzetű fekete pontos köveket, megtanították az olaszokat a különböző fogásokra, s a játék, mely a lazzaróni nép restségének teljesen megfelelt, csakhamar elfogadva lett, és mindegyütt azon név alatt ismerték, melyet a két barát adott neki. Később a „köveket“ (melyeket még most is így neveznek, fából ércből, csontból és ivarból stb.) fából készítették. A játék tökélyesbült, hanem csak a mult század közepe táján ismerték meg Franciaországban is, a hol a nép kalandozó szelleméhez igen illett. A komolyabb németek nem játszák annyira, az angolok pedig anyagi nézeteikkel teljesen megvetik. Franciaországban minden kávéházban rendszeren játszák a játékot, kivéve a híres café Tortonié, még a legnyomoruságosabb csapszékben is dominóznak. Leginkább szerepel, valamint a sakk is, a „Cafe de-la-Régence“-ban. Paris, Ruoen, Poitiers az a három város, melyek dominójátszóik leghiresebbek. A mai kor felvilágosodásában is bámulatos tünemény a dominózó eb, mely nem régiben Kolozsvárt és Szegeden mutatta ügyességét. Berlinben szintén van egy, mely egyik kávéház szorgalmas dominózója. („Regelő.“)

Szerkesztői posta.

— Vértesi Arnold urnak. Önhoz címzett levelünket Bécsből visszautasították, sziveskedjék jelenlegi lakhelyét velünk tudatni.

— „Mire való a reáltanodák?“ című érdekes művet tárgyhalmaz miatt csak a jövő számban közölhetjük.

— Hamusfalvára. Jönni fog.

— K. A. urnak helyben. Böcses közreműködéséért fogadják szives köszönetünket.

— K. Gy. -nak Bártfa. Kapta-e levelünket?

— A hátralékban lévő előfizetési díjakat e hó végig beküldetni kérjük.

Szép vonásából Benkő csak a szenvedést láthatta.

— Alice, az égre, mi baja? kérdé Benkő, miközben a leányt egy székbe segítette.

— Atyám elűzött, nyögé Alice haldokló hangon.

— Megtudta szerelmünket?

— Loránd elárulta.

— Loránd? Oh a nyomorult. Most már világosan látom terveit. — Ah erről egészen megfeledekzem. Bocsánat, Alice, csak egy percze.

Azzal kiment, de néhány percz mulva visszatért, Alice elé térdelt.

— Oh angyal megbocsáthatsz-e nekem, ki annyi szenvedést okoztam neked, szólott Benkő.

A megbánás rezgő hangja volt ez.

— De szólj, Alice, Loránd hogyan fedezte fel viszonyunkat.

— Én vallottam meg neki.

— Te! szólott Benkő megütközve e szavakon.

— Igen, én, — mert kénytelen valék.

— Kénytelen?

— Igen. Rógóta láttam, hogy Loránd kezem után áhitoz. Én mindig kerültem az alkalmat, hogy vele találkozzam. Ellenszenvet iparkodtam iránta mutatni. De ő vagy nem tudta, vagy nem akarta megérteni magamviselkedétemet. — Egy este a kertben egyedül voltam vele. A véletlen hozott össze. Ő szerelmet vallott nekem. Én azt hittem, hogy leend keblében érzés s felfedeztem neki viszonyunkat s elfutottam. Láttam mint követelt. Veszte-

met sejtém már s csakugyan bekövetkezett. Másnap Loránd megkérte kezemet atyámtól. Én megtagadtam. Erre Loránd boszúból felhasználta kicsalt titkomat s azt megosztotta atyámmal.

Benkő a végső szavakat már alig hallotta. Arczáról nehéz verejtékcseppek hulltak alá.

— Ah, a nyomorult, van e nagyobb gyávaság, mint visszaélni egy gyöngé nő titkával. Édes szerelmem.

— Ne említsd kérlek többé szerelmünket. Ez bünyösségem egész tudatát ébreszti fel bennem, szólott Alice félig szemrehányó hangon.

Benkő megdöbbsent, de nem mert szólani.

— Mi szándéka van, Alice? kérdé szünet mulva.

— Elhagyom e vidéket örökre.

— Alice, azt ön nem teheti. Nem teheti az Ön és szülői érdekében. A vidéken katonák tanyáznak. Önnek itt kell maradnia. Kevés idő mulva nehéz perczek következhetnek be reánk.

— Mit ért ez alatt?

— Loránd nyakunkra küldte az ellenséget. Épen most tudtam meg saját böresük által. Siessünk a kastélyba, mert ez ember mindenre képes. Itt tovább nem lehet időznünk.

— Oh istenem, szüleim vesztét is én okozám!

— Alice, minő gondolatok. Én meg fogom védeni az Ön szüleit, meg Önt. Így majd bocsánatukat is megnyerhetjük. El gyorsan a kastélyba!

S Benkő behurkolt Alicet egy nagy shawliba s majdnem erőszakkal vezeté a kastély felé.

(Folyt. köv.)

GAZDASÁG ÉS ÜZLET.

Kassai piac, szeptember 27-én 1865.

A tárgy megnevezése	1. oszt.		2. oszt.	
	frt.	kr.	frt.	kr.
Buza koblonkint	5	60	5	20
Kétszeres	4	40	—	—
Rozs	3	60	3	20
Tengeri	3	80	3	60
Árpa	2	20	2	—
Zab	1	60	1	40
Kása	6	80	6	40
Borsó	8	—	8	—
Lenese	7	60	7	20
Bab	10	60	10	—
Örlött dara	9	60	9	—
Tatárka	1	72	1	50
Burgonya	8	20	7	80
Aszuszilva	—	18	—	17
Szesz itezéknint	—	14	—	—
Marhahus fontonkint	—	18	—	16
Bornyuhus	—	20	—	18
Sertéshus	—	40	—	38
Vaj itezéknint	—	40	—	38
Zsir	—	40	—	36
Szalonna fontonkint	—	40	—	36

Kassa, szeptember 27-kén. Gyönyörű meleg őszi napok jarnak; ma a piac rendkívül népes. Az életnek ára nem nagy, de kelendőse van.

Eperjes, szeptember 25-én. Buza koblonkint 6 frt. — 5 frt. 60 kr. Rozs 5 frt. — kr. — 4 frt. 60 kr. Tengeri 3 frt. 80 kr. — 3 frt. 60 kr. Árpa 2 frt. 40 kr. — 2 frt. 20 kr. Zab 1 frt. 80 kr. — 1 frt. 60 kr. Kása 7 frt. 60 kr. 7 ft. — Borsó 7 ft. — 6 ft. 60. Lenese 7 ft. — 6 ft. — kr. Bab 8 frt. — kr. — 7 frt. 60 kr. Örlött dara 12 frt. — kr. — 9 frt. Tatárka 6 frt. 40 kr. — 6 frt. Burgonya 1 ft. 20. Aszuszilva 9 ft. 40. Szesz itezéknint (magyar iteze abroncs alatt 30 fok) 20 kr. Marhahus fontonkint 12 kr. Bornyuhus 10 kr. Sertéshus 18 kr. Vaj itezéknint. 36 kr. Zsir 50 kr. Szalonna font. 40 kr. N.-Sárosi liszt-láng mázsánkint 8 ft. 80. Zsemlyelisz 7 frt. 80. Középkenyérlisz 5 frt. 60. Rozs középkenyérlisz 5 frt. 20

Miskolc, szeptember 26-án. Helivásárunk élénk, a piaci árak következők: Buza 4 frt 80—5 frt 60 kr. Kétszeres 3 frt 50—4 frt. Rozs 3 frt—3 frt 40 kr. Árpa 2 frt 30—50 kr. Zab 1 frt 70—80 kr. — Tengeri 2 frt 60 kr.—3 frt. Szesz itezéknint 18—18½ kr.

Arad, szeptember. 25. Első osztályu tiszta buza 89 fontos 2 frt 60 kr, második oszt. 88 font. 2 frt 40 kr, harmadik oszt. 87 font. 2 frt 30 kr. — Kétszeres első oszt. 84 font. 2 frt. második osztályu 82 fontos 1 frt 80 kr. harmadik osztályu 80 fontos 1 frt 70 kr. Rozs

első oszt. 79 font. 1 frt 55 kr kr, második oszt. 78 font 1 frt 45 kr, harmadik oszt. 77 fontos 1 frt 30 kr. Árpa első oszt. 68 fontos 90 kr, második osztályu 67 font. — 80 kr, harmadik osztályu 66 fontos. 60 kr. — Zab első oszt. 46 font 1 frt 20 kr, második osztályu 44 fontos 1 frt. — Kukoricza 86 fontos 1 frt 40 kr. — Lángliszt mázsája 7 frt 50 kr. — Zsemlyelisz mázs. 6 frt 50 kr. Fehér kenyérlisz 5 frt. Kötetlen szóna mázsája fuvarral 1 frt 20 kr. — Borsó itezéje 10 kr. — Lenese itezéje 10 kr. — Bab itezéje 10 kr. — Köles itezéje 8 kr. — Buzadara mázsája 8 frt 50 kr. Dara itezéje 3 kr. — Uj bor itezéje 12 kr. Régi bor itez. 20 kr.

Bécsi börze szeptember 26-ról.

5% Metallique	67.35
Nemzeti kölcsön	71.30
Bankrészevény	779.—
Hitelintézeti részvény	174.—
Londoni	108.50
Ezüst	107.50
Arany	5.12 1/2

KÖZLEKEDÉS.

Vasuti menetrend 1865-ik évi május 1-től kezdve.

I. Kassáról Pest és Bécs felé:

	reggel	délben	árjegyzék		
			I.	II.	III.
Kassa indulás	5 óra 21 p.	11 —	—	—	—
Miskolc	7 " 52 "	3 2	4.44	3.34	2.12
Tokaj	9 " 35 "	5 35	7.33	5.50	3.40
Nyiregyháza	10 " 34 "	7 25	8.84	6.66	4.23
Debrecen	12 " 12 "	10 29	11.30	8.52	5.42
Püsp. Lad.	1 " 45 "	12 56	13.57	10.22	6.52
Szolnok	4 " 44 "	4 43	17.35	13.05	8.41
Czegléd érkezés	5 " 41 "	5 54	18.86	14.19	9.06
Pest	8 " 37 "	8 45	22.81	17.15	11.04
Bécs	6 " — "	6 33	37.07	27.98	18.25

II. Bécs és Pestről Kassa felé:

Bécs indulás	8 óra — p. este
Pest	6 " 25 " reggel
Czegléd	9 " 27 " "
Szolnok	10 " 27 " "
Püsp.Lad.	1 " 26 " délután
Debrecen	3 " — " "
Nyiregyháza	4 " 28 " "
Tokaj	5 " 25 " este
Miskolc	7 " 24 " "
Kassa érkezés	9 " 56 " "

Cs. kir. postaköcsi.

Kassáról Ungvárnak, M. Szigetre minden éjjel 12 óra 30 perczkor. Személybér 17 frt. 48.
" Eperjesnek, Lőcsére minden éjjel 12 órakor. Személybér 5 frt. 64.
" Pestre, Rosnyón és Vácson keresztül minden hétfőn reggel 2 órakor. Sz. bér 15 f. 53.

Kassa-Eperjesi gyorskocsi.

Kassáról Eperjesre indul naponkint kétszer, reggel 7 és délután 2 órakor. Sz. bér 1 frt.
Eperjesről Kassára ugyanakkor.
Ügynökség: Eperjesen: Pap József Samu.
Kassán: Spielman József.

Ungvári társaskocsi.

Kassáról Ungvárra: és Ungvárról Kassára: szombatot kivéve naponta 6 órakor reggel.
Ungvárról Munkácsra: szombatot kivéve naponta 6 órakor reggel.
Munkácsról Ungvárra: naponta 3 órakor délután.
Ügynökség: Kassán: Kempner Fülöp. — Ungvárott Pollák Fülöp. — Munkácson: Tóth Károly.

Arjegyzék.

Ungvárról Szobránczig	1 frt. — kr.
" N.-Mihályig	1 " 50 "
" Gálszécsig	2 " — "
" Kassáig	4 " 50 "
Kassáról Gálszécsig	1 frt. 50 kr.
" N.-Mihályig	3 " — "
" Szobránczig	4 " — "
" Ungvárig	4 " 50 "
Ungvárról Munkácsig vagy vissza	1 ft. 50 kr. o. é.

Munkács-Beregszászi magánkocsi.

Munkácsról — Beregszászba. Kedden, szerdán, pénteken, szombaton reggeli 6 órakor, vasárnap, délután 5 órakor.
Beregszászból — Munkácsra. Kedden, szerdán, pénteken, szombaton délutáni 5 órakor, hétfőn reggeli 6 órakor.
Menet-jegyzéke Munkácsról Beregszászig vagy vissza 1 ft. Felvételi-ügynökség Munkácson: Tóth Károly. Beregszászban: Ifj. Jandrisits Antal. Vörös korsómában: Guth József.

Magán hirdetések.

**„HUNGARIA“
biztosító bank.**

A Pozsonyban alakult „HUNGARIA“ biztosító bank alólított vezérügynöksége ezennel közludomásra teszi, hogy ezen hazai biztosító intézet működését már a tűzkár elleni biztosításokkal megkezdvén, a nagyérdemű közönségnek ezennel felajánlja szolgáltatást biztosítások eszközésére

tűzkárok ellen.

Ezen hazai új biztosító intézet az általa megállapított intézvényeknél fogva, a nagyérdemű közönséget minden lehető előnyökben részesítendő. — a netáni tűzkárokat, s a biztosított épületeken a segítség alkalmával történt rongálásokat pedig a károsulttali megállapodás után azonnal kifizetendi.

A társulat minden jelentékenyebb helyeken fő- és alügynökségek által képviseltetik, melyeknél kellő utasítások s nyomtatványok legszivesebben kiszolgáltatnak.

A „Hungaria biztosító bank“
vezérügynöksége Kassán
Fleischer és Megay.

63—1

Alólirt zeneművész tisztelettel bátorodik a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint jelenleg Ungvár városában — a bécsi conservatorium módszer szerint — mint hegedűtanító működik, s miután még néhány tanításra fordítandó szabad órája van, tisztelettel felkéri a t. cz. szüléket, kik gyermekeikre e zene nemből taníttatni szándékoznak, alólirttal tudatni sziveskedjenek. — Ungvárt, szeptember 2-án 1865.

Fárrer Mátyas,
zeneművész
88(3)3
Lakása, Nagyhidutca Bródy féle házb.

Juheladás.

M. gr. Forgách Kálmán ur alkemenzei uradalmában 200 db tenyésztésre való egy nyiretű anya- és 200 db. úru levágásra eladová tételnek. Értekezhetni Csákányban a tisztartóló hivatalnál.
90 3—3

Hirdetés.

Jászó város határában eladová tételik 36 köblös föld és 12 kaszás rét. A venni-szándékozők a feltételek iránt értekezhetnek a szépsi postán.
89(3)3

Werfer Károly könyvnyomdája Kassán.

Előfizetési felhívás

MAGYARORSZÁG ÉS A NAGYVILÁG

czimü
politikai, ismeretterjesztő és szépirodalmi képes heti lapra.

Megjelen hetenkint egyszer, vasárnapon, hozván számonkint legalább nyolcz—tizenkét kisebb-nagyobb, de mind művészi becsü képet, miknek száma körülbelöl évenkint hatszázra megy.

Ezenkívül adunk évenkint: két nagy, művészi becsü műlap miknek bolti ára egyenkint 5 frt. leend. Első műlapul

a magyar országgyűlés megnyitási ünnepélyét hozandjuk. Országgyűlési arcképcsarnokunk addig is, míg a magyar országgyűlés összeül, az erdélyi és horvát képviselők tekintélyét hozandja.

Előfizetési feltételek.

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „

A féléves és a negyedéves előfizetők is, második negyedévi illetékük beküldése után azonnal megkapják a félévi műlapot.

A t. gyűjtők minden nyolcz előfizető után tiszteletpéldányban részesülnek, műlap és más kedvezményekkel együtt.

Az előfizetési pénzek alólirt kiadók harminczad-utca 3. sz. alatt levő nyomdai irodájába bérmentve küldendők.

Deutsch-testvérek,
kiadó-tulajdonosok.

Mindenféle

ISKOLAI KÖNYVEK

Werfer Károly könyvkereskedésében

fűtca 342. sz. a. a ferenczesek egyháza mellett kaphatók.